

**Ministerstvo životného prostredia
Slovenskej republiky**

**20.
SPRÁVA O STAVE
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
V ROKU 2012**

**Slovenská agentúra
životného prostredia**

• ZDRAVIE OBYVATEĽSTVA

Kľúčové otázky a kľúčové zistenia

Aký je vývoj základných ukazovateľov relevantných k demografickému vývoju a zdravotnému stavu obyvateľstva?

- Stredná dĺžka života pri narodení sa v SR trvalo zvyšuje. V priebehu rokov 1993 – 2012 došlo k jej nárastu o 4,12 roka u mužov a 2,79 roka u žien. V roku 2012 v porovnaní s rokom 2000 došlo k jej nárastu u mužov o 3,33 roka a u žien o 2,23 roka a za posledný rok vzrástla stredná dĺžka života o 0,30 roka u mužov a o 0,10 roka u žien.
- Počet živonarodených detí na 1 000 obyvateľov sa znížil z úrovne 13,96 promile v roku 1993 na 10,27 promile v roku 2012. Strednodobo sa počet živonarodených zvýšil z 10,21 promile v roku 2000. Posledná medziročná zmena v počte živonarodených zaznamenala pokles o 1 promile.
- Trend počtu zomretých na 1 000 obyvateľov má dlhodobu pomerne vyrovnaný charakter. Za obdobie rokov 1993-2012 poklesol z úrovne 9,9 promile na 9,7 promile a medziročne (2011-2012) vzrástol o 0,08 promile.

Chorobnosť a úmrtnosť

Stredná dĺžka života pri narodení (nádej na dožitie), má stúpajúci trend u oboch pohlaví a dosiahla v roku 2012 u mužov hodnotu 72,47 a u žien 79,45 roka. Populácia SR starne najmä pri základni vekovej pyramídy, t.j. zdola, v dôsledku poklesu úrovne plodnosti a pôrodnosti, mierne však už aj pri vrchole vekovej pyramídy v dôsledku zvyšovania strednej dĺžky života. **Štruktúra obyvateľstva** podľa pohlavia je podmienená pôrodnosťou, úmrtnosťou a vonkajšou migráciou. Sekundárny index maskulinity, t.j. počet narodených chlapcov na 1 000 narodených dievčat, má všeobecne kolísavú hodnotu.

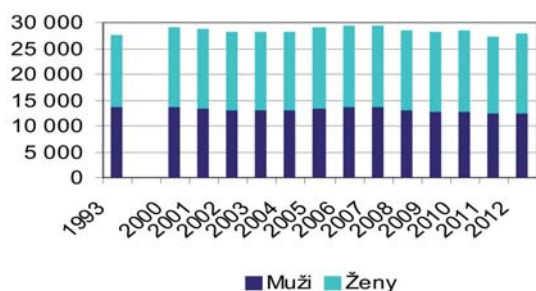
V roku 2012 zomrelo v SR 26 884 mužov a 25 553 žien, čo predstavuje oproti roku 2011 nárast úmrtí u mužov o 87 a u žien o 446 prípadov. V roku 2012 predstavovali zomretí muži 51,3 % všetkých zomrelých, ženy 48,7 %.

Najvyššia úmrtnosť obyvateľstva u mužov aj u žien je dlhodobu na **choroby obehovej sústavy**, keď v roku 2012 zomrelo na túto príčinu 27 773 osôb (z toho 44,7 % mužov a 55,3 % žien), čo predstavuje u mužov 46,2 % a u žien 60,1 % z celkového počtu úmrtí.

Druhou najčastejšou príčinou úmrtí obyvateľstva v prípade oboch pohlaví sú naďalej **nádory** s miernym nárastom oproti minulému roku, keď v roku 2012 zomrelo na uvedené choroby 12 197 osôb, čo predstavuje 25,8 % u mužov a 20,6 % u žien. U mužov sú treťou najčastejšou príčinou úmrtia **vonkajšie príčiny** (7,7 %). Tretie miesto u žien predstavujú **ostatné choroby** (6,7 %).

Základné faktory ovplyvňujúce úmrtnosť obyvateľov SR

Graf 162. Choroby obehovej sústavy

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 163. Nádory

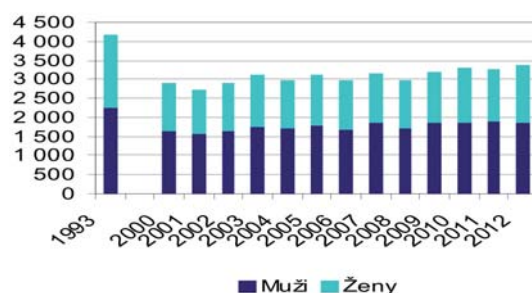
Zdroj: ŠÚ SR

Graf 164. Vonkajšie príčiny

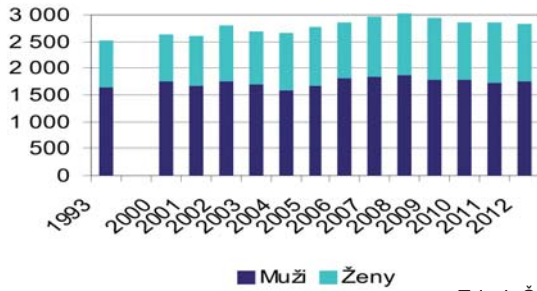
Zdroj: ŠÚ SR

Graf 165. Choroby dýchacej sústavy

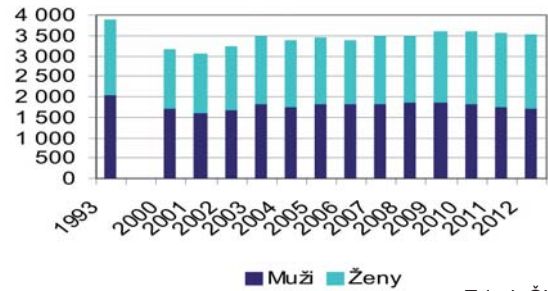
Zdroj: ŠÚ SR

Graf 166. Choroby tráviacej sústavy

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 167. Ostatné

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 168. Štruktúra príčin smrti v roku 2012 (%)

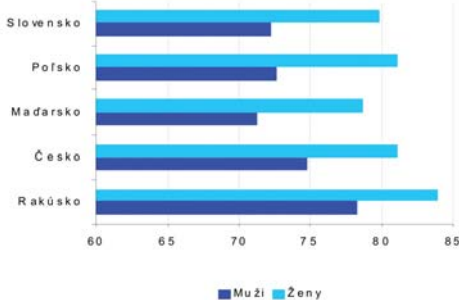
Zdroj: ŠÚ SR

Tabuľka 160. Zdravie obyvateľstva – vybrané ukazovatele

Ukazovateľ	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Stredná dĺžka života pri narodení												
• Muži	69,51	69,77	69,77	70,29	70,11	70,40	70,51	70,85	71,27	71,62	72,17	72,47
• Ženy	77,54	77,57	77,62	77,80	77,90	78,20	78,08	78,73	78,74	78,84	79,36	79,45
Živonarodení / 1 000 obyvateľov	9,5	9,5	9,6	10,0	10,1	10,0	10,1	10,6	11,3	11,1	11,3	10,27
Zomretí do 1 roka / 1 000 živonarodených	6,2	7,6	7,8	6,8	7,2	6,6	6,1	5,9	5,7	5,7	4,9	5,78
Novorodenecká úmrtnosť	4,1	4,7	4,5	3,9	4,1	3,5	3,4	3,4	3,1	3,6	2,9	3,33
Zomretí	51 980	51 532	52 230	51 852	53 475	53 301	53 856	53 164	52 913	53 445	51 903	52 437
Zomretí na 1 000 obyvateľov	9,7	9,6	9,7	9,6	9,9	9,9	10,0	9,8	9,8	9,8	9,6	9,70

Zdroj: ŠÚ SR

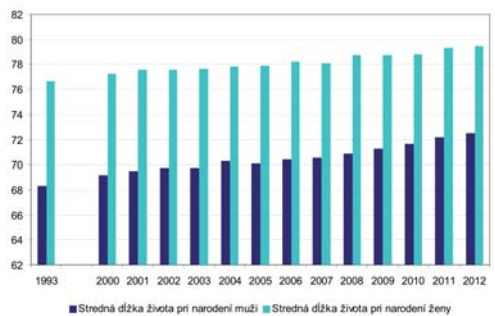
Graf 169. Stredná dĺžka života vo vybraných krajinách v roku 2011

Zdroj: Eurostat

Graf 170. Stredná dĺžka života v SR

Zdroj: ŠÚ SR